

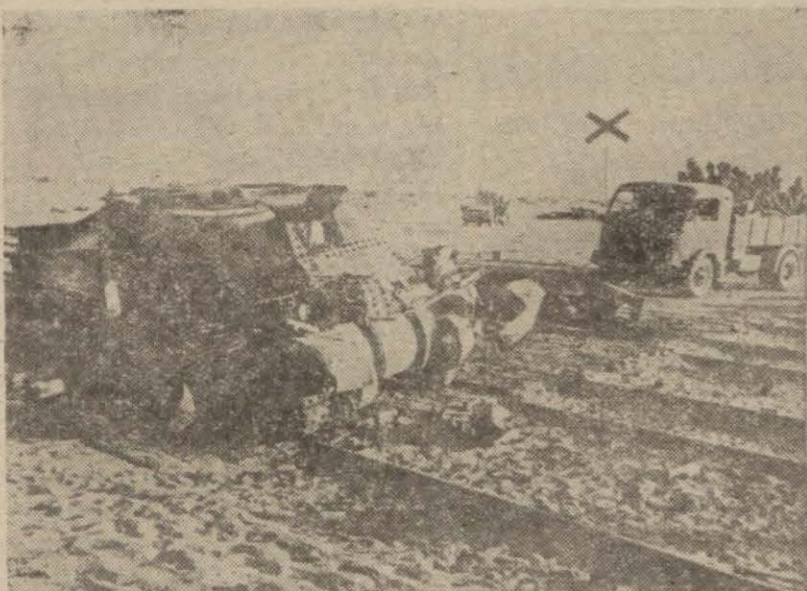

Londra bildiriyor

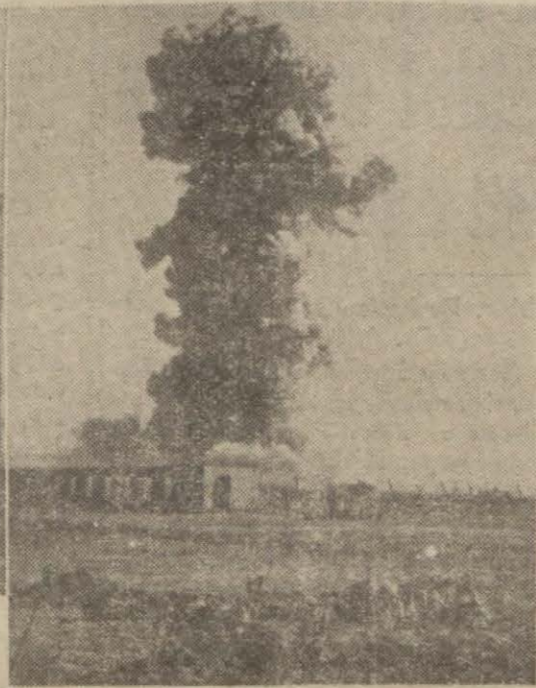
5 İtalyan tümeni tuzağa düşürüldü

8 inci ordu 20 binden fazla esir aldı ve 350 tank 400 top binlerce araba ele geçirdi

Berlin diyor ki: "General Montgomery elverişsiz bir duruma girmiştir,"

Fuka ile Mersa - Motruh arasında demiryolu üzerinde yapılan tahribat ile yanan bir benzin deposu

"İtalyan tümenlerinin temizlenmesine devam ediliyor"

Kahire 7 (A.A.) — Ortaşark İngiliz umumî karargâhının müşterek tebliği:
5/6 Sontesrin gecesi ve dün 8 inci ordu düşman garba doğru ta. (Devamı 5 inci sayfada)

Sekizinci İngiliz ordusunun komutanının şahsiyeti

Bugün Libyada Mihver kuvvetlerine karşı kuvvetli bir taarruz hareketi yapan ve bu taarruzun ilk safhasında ciddi neticeler alan sekizinci ordunun muvaffakiyeti elbette ki inkâr kabul edemez. Bu taarruz henüz sona ermemiş olduğu için neti-

cesi hakkında da şimdiden kat'î bir hükme varılamaz. Fakat bu orduyu, bugünkü şartlar içinde idare ve buna komuta eden zatın şahsiyeti bilinmeye değer. Tebliğlerin Montgomery adını verdikleri bu İngiliz generali, İngi- (Devamı 5 inci sayfada)

Şark cephesi Kafkasyada muharebeler şiddetlendi

Almanlar Tuapse şimalinde arazi kazandılar

Moskova, Stalingradda Almanların iki müstahkem noktadan çıkarıldıklarını bildiriyor

Berlin 7 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:
Batı Kafkasyada mevzii bir baskın hücumu ile düşman bir dağ mevziinden atılmıştır. (Devamı 5 inci sayfada)

Willkienin Türkiye hakkında yeni sözleri

"Türkiye, bu memleketi, doğunun fethinde ana yol olarak kullanmak istiyen tek bir mütecaviz için çok korkunç bir mesele teşkil etmektedir"

Nevyork 7 (A.A.) — Wandal Willkie, burada söylediği bir nutukta demiştir ki:
Şimal Afrika ve Türkiyenin (Devamı 5 inci sayfada)

İngilizlerin İtalyaya yeni bir hava akını

Cenova tekrar bombalandı, Roma hissedilir tahribat yapıldığını ve 20 kişinin öldüğünü bildiriyor

Londra, 7 (A.A.) — Bugünkü Cumartesi günü neşredilen hava nezaretinin tebliği:
Dün gece ağır bomba tayyarelerimiz Cenova'ya taarruz etmişlerdir. Gidilide ve dönüşde hava şartları güçlükler arzetsen de hedef üzerinde müsaide bir hava bulduğundan taarruz teksif edilmiş ve müessir olmuştur. Tayyarelerimiz döndükleri zaman büyük yangınlar

devam etmekte idi. İki tayyaremiz eksiktir.
İtalyan tebliği
Roma, 7 (A.A.) — Resmî tebliği: İngiliz tayyareleri dün gece Cenova üzerine bir akın yapmışlardır. Şehrin bilhassa merkez ve şark mahallelerine bombalar düşmüş ve hissedilir tahribat husule gelmiştir. Sivil ahali arasında şimdikiye kadar tesbit edilen kayıplar 20 ölü ve 50 (Devamı 5 inci sayfada)

Daha ciddî olmalıyız!

Kurtuluş mücadelemizi devam ettiren gene bir millî mücadele devrinde bulunuyoruz.

Daha iyimser, daha şevkli, fakat daha vazife, hak ve mes'uliyet sayar bir ruh ile, ayırıcı, bızucu ve dağıtıcı değil, birleştirici, yapıcı ve toplayıcı bir tenkid ile, zorluğu harb devam ettikçe daha artacak olan işimiz peşinde olalım!

Yazan: Falih Rifki Atay

Bir karikatürün mevzuu şu: Leylek yavrularından birini, bakmak üzere, yuvasında alıkoymuştur; ikinci yavrusunu da havaya fırlatmıştır. Leyleğin üstünde «yardım», yuvadaki yavru üstünde «memur» ve atılan yavru üstünde de «halk» yazılıdır. En başta şu-

nu haber verelim ki ne bu karikatürün çıktığı gazete, ne de bu karikatürü yapan ressam için menfi bir düşüncemiz yoktur. Zaten bu ve biraz aşağıdaki misali bugün başlıca millî davalarımız için aldığımız bir meselenin, hiç (Devamı 3. 2 Hergün sütununda)

Yeni kurmay subaylarımız

Dün Ankarada diploma tevzii töreni yapıldı

Kara kısmından 58, denizden 4, hava kısmından 12 kurmay subayımız kahraman orduya katıldı

Ankara 7 (Radyo gazetesi) — Bugün Harb Akademisinden mezun kurmay subaylarımızı diploma tevzii töreni yapılmıştır. Törende Büyük Millet Meclisi reisi Abdülhalik Renda, Genel Kurmay Başkan muavini Asım Gündüz, meb'uslar, vekiller, akademi muallimleri ve daha birçok güzide zevat bulunmuştur. Akademiden bu yıl kara kısmından 58, denizden 4, hava kısmından 12 subay mezun olmuştur. (Devamı 5 inci sayfada)

Hükûmete borçlanılan hububatı vermiyenler

Vilâyet bir tebliğle bunların bilûmum mahsullerine el konacağını bildiriyor

Vilâyetten tebliğ edilmiştir: Vilâyetimiz dahilinde buğday, çavdar, mahlût akdari, arpa, ve yulafın teslim tarihi Birinciteşrin sonunda hitam bulmuş ve mısırın teslim tarihi İkinciteşrin sonuna kadar uzatılmıştır. Bu müddetlerin sonunda hükûmete borçlanıkları hububat miktarını alım (Devamı 5 inci sayfada)

Aferin manifaturacılara!

Partiye müracaatle her fedakârlığa hazır olduklarını bildirdiler

Perakende manifaturacılar dün Parti vilâyet merkezine gelerek Millî Şefimizin nutukları üzerine kendilerine emredilecek her hususu yapmağa hazır olduklarını, hükûmetin, partinin emirlerini beklediklerini, vatandaşların menfaatinin için cab ettiren her fedakârlığa hazır olduklarını bildirmişlerdir.

Halûk Nihad İstanbul Emniyet müdürü oldu

Halûk Nihad Pepeyi

Öğrendiğimize göre; bir müddettenberi şehrimiz emniyet müdürlüğünde bulunan Kâmil Burdur valiliğine tayin olunmuştur. Bu suretle inhilâl eden İstanbul polis müdürlüğüne Burdur valisi Halûk Nihad Pepeyi getirilmiştir. (Devamı 5 inci sayfada)

Türk inkılâb enstitüsü

Maarif Vekilinin yurddaşlara beyanamesi

İnkılâb enstitüsü kuruldu, enstitüye satılmak istenilen vesika ve eşyanın değeri ilmî tanışma ve Yönetim kurulunca tayin olunacak

Ankara 7 (A.A.) — Maarif Vekili Hasan Âli Yücel vatan daşlarımıza Türk inkılâb enstitüsünün kurulduğunu bildirmek ve onları enstitüye celb ve eşya vermeğe davet için aşağıdaki beyannameyi neşretmiştir:
Büyük milletimiz, Aziz yurddaşlarımız, Büyük Millî Şefimizin geçen yıl Büyük Millet Meclisini açış nutuklarındaki işaret ve irşadları üzerine 4204 numaralı kanunla kurulan Türk inkılâb tarihi enstitüsü ilmi danışma ve yönetim kurulu çalışmalarına başlamıştır. Eşsiz inkılâbımızı incelemek, onun önemini yurdun içinde ve dışında tanıtarak ebedileştirmek amacını güden enstitü, maksadını gerçekleştirmek üzere bir kütüphane, bir müze, bir arşiv kurmayı ilk ödev saymıştır. Bu müesseselerde inkılâbımızla ilgili (Devamı 5 inci sayfada)

Maarif Vekili Hasan Âli Yücel

Vali, Lokantalara niçin ekmek verilmediğini, tabldot usulünün niçin konduğunu anlatıyor

"Zenginlerin sadece para kuvvetine dayanarak mahrumiyet çekenlerin gözü önünde israflarına meydan vermemek istiyoruz."

Yakında esaslı kararlarla kontrol ve mürakebe işi daha semereli bir hale konulacak

Son günlerde, Vali ve Belediye Reisinin riyasetinde muhtelif toplantılar yapıldığını, ekmek, işe ve ihtikâr mevzuları üzerinde yeni tedbirler alınmakta olduğunu yazmıştık.
Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar dün bu hususta kendisiyle görüşen bir maharririmize aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:
«Yeni ekmek karnelerinin tevziini müteakib bazı kararların vilâyet tebliği olarak gazeteler tarafından ilan edildiğini biliyorsunuz.
Bunlar arasında vatandaşların bir kısım kolaylıklardan istifadeleri tahdid edilmektedir. Meselâ lokantalarda karne mukabilinde dahi ol- (Devamı 2 inci sayfada)

Yeni edebî romanımız

İki güzel kadın ve toy bir evli erkek... Erkeğin kafasında bir fikri sabit: Bir erkek güzel bir kadınla sadece arkadaş olabilir mi, olamaz mı? Tecrübe ve bunun doğurduğu fac'a

Edebiyat âlemimizin en büyük üstadlarından biri diyor ki

«Eseri büyük bir lezzetle okudum. İlk önce uzunluğuna bakarak bunu on, on beş hamlede okurum zannında iken lisan o kadar akıcı ve sürükleyici ki iki hamlede baştan aşağı okudum. Kitabın en büyük meziyeti üslubunun tabiiğidir. Ondan sonra şurasında burasında sahibinin edebiyat fitratının fışkırmasıdır. Eserde Nilüfer ve ondan ziyade Neclâ tipleri gözönünde yaşıyor. Bunları sanki tanımış kadar anladım.»

Yarın başlıyoruz

Hergün

Daha ciddi
Olmalıyız!

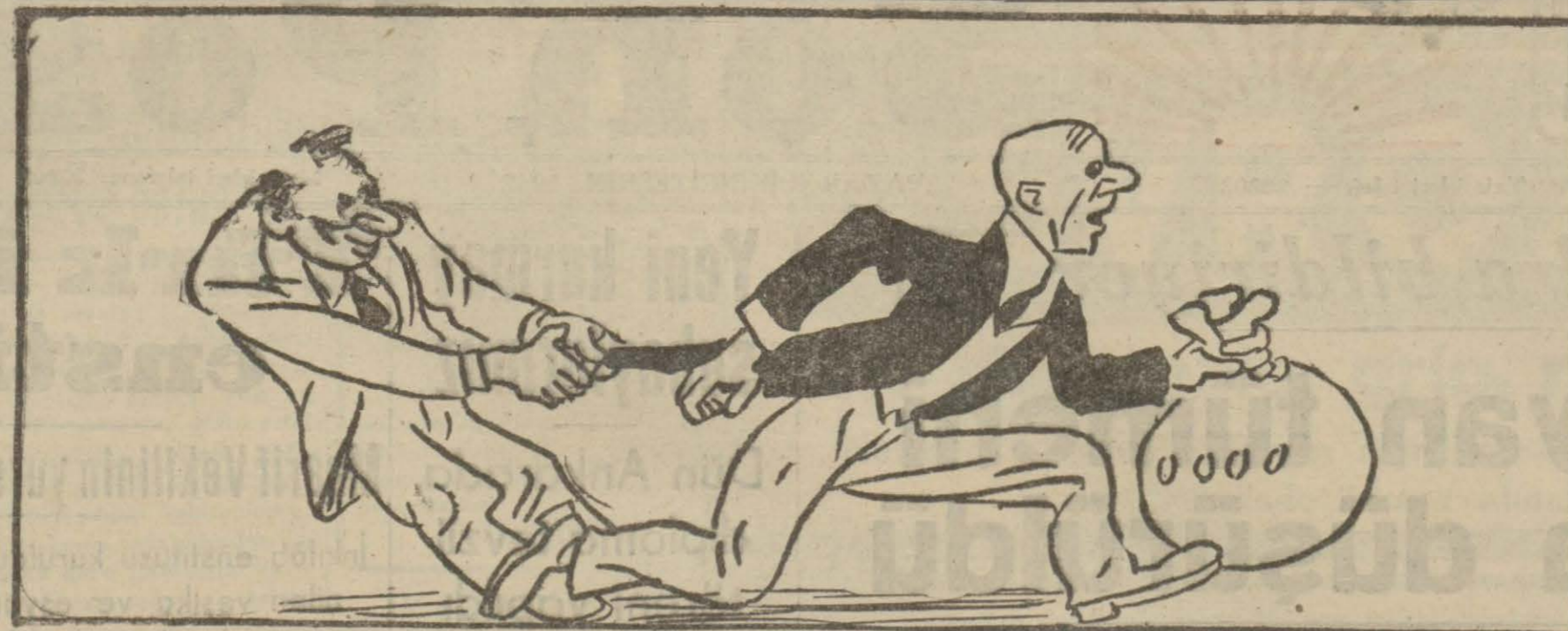
Fahri Rifki Atay

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
Bir kötü niyetli olmaları tarafın-
dan dahi, bezan, ne kadar hafife
alındığını göstermek için yazıyo-
ruz. Sormak isterdik: Buğdayına ve
başka mahsullerine en yüksek fiati
verdiğimiz çiftçi, acaba yuvadan
attığımız «halk» arasında mıdır?
Acaba kazancını ve gücünü bugün-
kü hayat pahalılığına uyduran
serbest esnaf, 25 kuruşluk zeytin
yağlarını 250 kuruşa satan tüccar,
Kuruçeşmeden Bostancıya küçük
yelkenli sandalet ile 9 liraya kömür
taşıyan kayıkçı, bahçelerde günde
iki buçuk liraya kirizme yapan işçi,
ayda iki yüz liradan aşağı olmamak
üzere İstanbulda kiralanmadık boş
yer bırakmayan yığın yığın misafir
vatandaşlar, yuvadan attığımız halk
arasında mıdır? Mesele nedir?
Muhterem Saracoğlunun da ilk nut-
kunda söylediği üzere, hayat pahalı-
lığından bilhassa istirah çekener,
gelli leri değişimiyen vatandaşlardır.
Bunların da ilk safında aylıklı ve
ücretli memurlar gelir. Devlet mü-
dahalesinde bütün vazifelerini bu
memurlara gördürüyoruz. Bu me-
murların maaşlarına zam yapmak
demek, diğer fiatları dahi alabilirdi.
Gene arttırmak para bolluğunun bü-
tün çilelerini çekmek gene Başveki-
limizin tabiri ile, bir fasit daire için
de döndür kalmak olduğunu biliyo-
ruz. Kaldı ki bütün karikatürler, bir
iki senedenberi sadece memurlar sı-
nifının sefaletine telli olmuştur.
Önce memur, müteakid, dul, yetim
gibi beslemek zorunda oldukları ile
beraber, yalnız İstanbul şehrinde bir
kaç on bini hayli aşan bu sınıfa yar-
dım edeceğimiz Acaba sabit geliri ve
yardım edilecek vatandaşlar sadece
bunlar mıdır? Hiç bir geliri olmi-
yenleri halk aghanelerinde besle-
mek tedbirleri dahi alan hükümet,
diğer hakiki muhtaçları arayıp bul-
makta ve yardımlarına yetmekte
devam edecektir. Bu bahiste gaze-
tefer dahi, salâhiyetli olanlar gibi
hükümete tavsiyelerde bulunulursa
bundan için memnun olmaz? Fakat
leylak karikatürünün mevzuu bu
mudur? Bu karikatürden alınabile-
cek ilk ders, Hükümet kendi memur-
ları ile beraber kendi başının çare-
sini aramakta ve halk tabiri için
giren milyonları kendi talihine terk
etmekte olduğudur.

Gene bir başka arkadaşımızın ilk
sayfasında iki harfle bir tüccarı.
mızın dış piyasalardan dört buçuk
kuruşa buğday temin etmiş olduğu
ilan edilmiştir. Bu arkadaşımızın
da iyi niyetinden şüpheleniyelimiz
yoktur. Fakat, mesele; hiç salâhiyet-
siz yokken kendisine gene şu ce-
vabı verebiliriz: «Bu tüccarı bul-
muş getirebileceği bütün buğdayları
toprak mahsulleri ofisi birkaç mışıl
kâğıla satın alacaktır. Kendisinin ka-
zanacağı milyonlara da asla vurgun
danıması vurmuyacaktır!» Dünyanın
her tarafında ihraç çaresi bulunmadığı
için, bol ve ucuz maddeler oldu-
ğunu kim bilmez? Gene Başveki-
limiz bir yanda aklıktan adam ölür-
ken, dünyanın öbür ucunda fazla
buğdaylarını yakan milletler oldu-
ğunu söylemiş midir? Arkadaş.
mızın bahsettiği tüccar, ucuz buğ-
dayını Türkiyeye taşımak için hükü-
metten küçük bir yardım istemek
tedir. Dolar ve gemi! Ancak bir de
bu başlığı olduğu gibi okuyan ve va-
tandaşların ilki duygusunu düşünün-
üz: — Öyle ya, eğer hükümet
becerikli olabilse, eğer bu aklı ve
hünerli tüccarın keşfinden istifade
edebilse, hem barış devri fiatına ek-
mek yeriz; hem de dükkânlarımızda
hamur işlerinden geçtikmez!» Ce-
nub Amerikasında buğday var; Ka-
nadada buğday var. Buna ne hacet,
bizzat Amerikalılar bize buğday
vadetmişlerdir. Bugünkü mesele,
Okyanuslar üstünde ihtiyaç maddelerinin
bulunması mıdır, onların nakledilebilmesi
midir? Burgazla İstanbul arasında küçük
kayıklarla
(Devamı 6 inci sayfada)

RESİMLİ MAKALE:

Fırsat çalışmakla yaratılır

Kaçırılmış büyük bir fırsat üzerimizde kaybedilmiş büyük bir para acı bir tesir yapar. Günlerce, haftalarca acı duyarız. Yeise düştüğümüz de olur; artık geçti. Bir daha geri gelmez der, dururuz.

Kaçırılmış fırsat önünde yeise tutulanlar kendilerine gün-
venleri olmaları zayıflardır.
Kendine güvenen adam fırsatı yaratacağına emindir, esasen
fırsat da birçok ahvalde bu emniyetin verdiği çalışmadan doğar.

Şehir Haberleri

130 ekmek karnesi
satan şebekenin
muhakemesi

Küçükpazarda oturan Bürhan, Hüseyin Türk, Ali Haydar ve Hüseyin Çakmak adlarında 4 şahıs bir şebeke halinde bazı kimselere sahte ekmek karnesi satılarak zabta tarafından yakalanmışlardır.

Sahtekârlık suçundan haldarında takibata başlanan mazmunların tahkikat evrakı dün ikmal edilmiş, döndü de birinci aşreza mahkemesine sevk olunmuşlardır.

Dünkü duruşmaları arasında bunlardan Hüseyin (Türkle diğer iki arkadaşı zabtata ele geçirilen 130 adet ekmek karnesini muayyen kârlarla Bürhandan aldıklarını ve bazı kimselere sattıklarını itiraf etmişlerdir. Bu meyanda Hüseyin Türk şunları söylemiştir:

«—Bürhan halk birliğinde azadır. Bir gün bana eve geldi. «Sakın hiç kimseye söyleme çok kârlı bir iş seni de ortak alıyorum» dedi. «Ne yapacağız?» diye sordum. «Karneler satacağız» cevabını verdi ve beni kısa bir zamanda zengin olacağız» vâdile kandırdı. Ertesi gün de karneleri getirdi. Karneler bana 3 lira veriyordu. Bu karneleri nereden bulmuş, nasıl teedarik etmiş, onu kendisinden sordum.»

Bürhan bu ithamları reddetmiş, «benim bu işle alakam yok» demektedir.

Duruşma, zabıt varakasını tamam eden memurların çağırılması için başka bir güne bırakılmıştır.

Mahrukat ofisi müdürü
vazifesine başladı

Mahrukat Ofisi Umum Müdürlüğüne tayin edildiğini yazdığımız Karabük fabrikaları eski umum müdürü emekli general Seyfi yeni vazifesine başlamıştır. Mahrukat Ofisi amele yetimlerinin artması dolayısıyla odunun çekisine bir lira zam yapmıştır. Bu zam kararı dün den itibaren kesilen yeni ordınolar da tatbik edilmeğe başlamıştır.

Bulunan para

Teşrinievvel 1942 içinde 90 lira para bulunmuştur. Kaybedeni; para nin cinsini, hangi tarihte, nerede; ne suretle düşürdüğünü isbat edip parasını almak üzere Emniyet İkinci Şubeye müracaatı ilan olunur.

Teşekkür

Sevgili refikamın, ve annemizin cenaze merasimine gelen veya telgraf ve mektupla kederimizi paylaşıp dostlarımızın muhterem mebusalarımıza, muhterem vâli ve belediye reisi Dr. Lütfi Kırdaşa, Umumi Meclis azasına, bütün belediye mensublarına İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasının kadrlarına arkadaşlarımıza, Beyoğlu Halkevi ve merhumenin tedavisi esnasında kıymetli ilmi varlığı ve insanlık dolu samimi ahlakıyla bizi minnettar eden Dr. İbrahim Besim Algotine candan teşekkürlerimizi bildirmek hususunda muhterem gazetesinin tavassutunu rica ederiz.

Merhumun zevci

Kocası meh'usu Suphi Arnel

Oğulları

Tunc Arnel, Rifat Arnel, Melih Arnel

Vali, lokantalara niçin ekmek
verilmediğini, tabldot usulünün
niçin konduğunu anlatıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Gene bu meyanda muvakkat karneleri vermek vazifesi üç ekmek bürosuna hasredilmiştir. Bunlar Haydarpaşa, Sirkeci ve Galata yolcu salonları ekmek bürolarıdır.

İstanbul ilk gelen vatandaş nüfus tezkeresi o günkü seyahat bileti ve diğer vesikaları yanında olarak İstanbul çıkacağı için kolaylıkla vaziyetini tesbit ettirerek muvakkat karnesini alacaktır. Muvakkat karneler 5 günlük olarak kabul edilmiştir. Daha fazla oturacak olanlar buldukları kaza laşe bürosuna ikametlerini temdid ettirdiklerini isbat ederek muvakkat karnelerini tebdilen alabileceklerdir. Bu şekilde her defasında yolcu salonlarına kadar gitmek zahmetinden kurtulmuş olacaklardır.

Diğer taraftan mürakabe tamam güçleşmekte ve müşterinin lokantadan aldığı ekmek mukabilinde karne verip vermediğini tayin ve tesbit güç bir vaziyete gelmektedir. Lokantada ekmek verilmesi menolunca sadece lokantayı tetkik etmekte müessesede ekmek bulundurmamak maksadı temine kâfi gelecektir. Bunu vatandaş için büyük bir külfet addetmek de doğru değildir. Karne kuponları ikile ayrılabılır. Fırınlarda ve ekmek satış yerleri her yerde vardır. Lokantaya gitmeden evvel vatandaş en yakın yerden ekmekini alıp öyle gelebilir. Bu katlanılmıyacak bir zahmet değildir.

Dul ve yetimlerle
emeklilerin maaş
yoklamaları

İstanbul Defterdarlığından: 4056 sayılı kanunla maaşlarını bizzat almayan emeklilerle, yüksek mektebe müdâvimi emek çocukların ve rühdünü isbat etmemiş bulunan küçüklerin yetim maaşlarını zamanında alabilmeleri için bu ayın 25 inci gününe kadar mensub oldukları Mahnüdârlüklerine müracaatla ikinci 6 aylık maaş yoklama muamelelerini yaptırılmaları lâzımdır.

Bu müddet zarfında yoklamalarını vermeyenlere Kanunvevvel 3 aylık maaşlarını umumî tevziatından sonra maaş verileceği ilan olunur.

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

Bize, konuşmaların bile harbin tesiri altında kaldığını gösteren şöyle bir muhavereyi bir arkadaşımızın tıkrasında okuduk:

— Ne yaptın sen?..
— Ne yapacağım? Çaktım! Fizikten...
— Hamdi?..
— O da topçul!..

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

Ötede başka bir grup yeni fizik öğretmeninden bahsediyor:

— Sorma. Fizikçi öyle bir ekliyor ki şaşırırsın... Kızların on dördünü de güretti. İçlerinden yalnız 119 Melâhat geçmiş... Erkeklerden de dört kişi... Geri kalanların hepsi atışmalar 42 likleri...

Olur mu?

Bir vatandaşın istikbali bir müdürün keyfine bağlı değildir

Geçen gün, bu sütunda, inhisarlar umum müdürlüğünde, sebebsiz olarak işinden çıkarılan ve vaziyeti öğrenmek için verdiği istidaya 85 gün cevap alamayan bir vatandaşın şikâyetini neşretmiştik. Dün bu vatandaş, tekrar bize yazdı. Bu defa, başına gelen, bir evvelkinden daha feci, herkesin kalbini sızatacak ve herkesin kafasında, «demek böyle keyfi muamele olabiliyor?» diye bir istifham çizecek mahiyettedir. Şöyle ki:

Şikâyetin gazetemizde intişar ettiği gün, bu vatandaş, bir mektupla inhisarlar idaresine çağırılmıştır. Kalem mahsus müdürü, kendisine, iş verildiğini müjdelemiş, fakat, gazetemizde çıkan şikâyeti göstererek bunun ne olduğunu sormuştur. Muztar mevkide kalmak, halkın şikâyetlerini, dileklerini aksettirmek vazifesine mukellef bir müesseseye yapıldığı cevabı verince, kalemi mahsus müdürü, umum müdürün yanına girmiş, avdet ettiği zaman da, umum müdürün bu şikâyeti kızdığını, binaenaleyh vazife vermekten imtina eylediğini söylemiştir. Aynı dakika içinde hem memnun, hem muztar olan bu harb malûl vatandaş da elleri boğründe kalakalmıştır. Fazla söze lüzum yok. Bir cümle yeter. Soruyoruz: Bir vatandaşın istikbali, bir müdürün keyfine mi bağlıdır? Şikâvet yasak mıdır? Bu ne garib işidir? *

Bu satırları yazdıktan bir müddet sonra inhisarlar idaresinden aşağıdaki tanzihî aldık. Bunlardan hangisi doğrudur? Bunu tayin edecek vaziyet ev mevkide değildir. İkisini de neşrediyoruz:

«Gazetenizin 6.XI.942 tarihli nüshasında Olur mu? başlığı altında intişar eden ve Osman Ateşin şikâyetinden bahseden yazı okundu:

Osman Ateş idarede memur olmayıp yevmiye ile çalışan işçilerden iken bundan evvel kendisinin dahili işçi talimatnamesine tevfiқан vazifesine nihayet verilmişti.

20/10/1942 tarihinde tek-
rar işe alınması için vermiş olduğu dilekçesine aid formalite 5.XI.42 tarihinde te-
kemmül etmiş ve vazifesine mübâsereti için kendisine aynı tarihte davetiye yazılmıştır.

Tekrar istihdamı müracaatı ile kendisine yazılan tebligat arasında geçen müddetin 85 gün olmayıp 10 gün olduğu tanzihî beyan ve keyfiyetin gazeteminiz aynı sahife ve sütununda neşri rica olunur.»

Olur mu?

Sabahdan Sabaha:

Verilen kararları masa başı zihniyeti ile tatbik edersek netice alamayız, dikkat edelim

Burhan Cahid

Buhran devrine mahsus kararlar, projeler birbirini takip ediyor. Ticaret odaları için hazırlanan proje bu aradadır. Bugün taslak halinde olan bu projeye göre tüccar sanayici ve esnaf zümreleri, mesleki temsil esasına bağlı amme müesseseleri Ticaret Vekâletinin kontrol altına gireceklerdir.

Bu kontrole sebep bu zümrelere mensub olanların ve bu vazide çalışan müesseselerin meslek ahlak ve disipline uygun şekilde çalışmadıklarının anlaşılması olmalıdır.

Teşhis yerindedir. Buyledir. Fakat bu kontrolün derdeman olacağını iddia etmek çok eyimsizlik olur.

Cünkü kontrol işi o kadar dağınık ve öyle karışık bir iştir ki değme mütehasşlar işinden çıkamazlar. Kazanç gayesile kurlan, ferdi ve hükmi firmalar vâlimiz resmi makamlara karşı değil, hattâ birbirlerine karşı öyle ustahlık manevra çevirirler ki değme çekirdekten yetişme mütehasşs farkına varamaz. Kontrol teşkilâtı genişledikçe işler daha karışır ve her kontrol sistemine karşı bir yeni korunma metodu icad edilir. Daha sonra resmi kadrolar tıpkı belediye teşkilâtı gibi resmi vazife saatlerinde çalışır. Sonra yazıhaneler kapanır, dosyalar dolaba girer, faaliyet nihayet bulur. Halbuki ticaret meydanı, pazar ve piyasa gece, gündüz tanımaz, motor gibi işler.

Dahası var. Resmî teşkilât muayyen direktif ve talimatnamelere göre çok defa masa başında çalışır. Halbuki bu iş çarşı, pazar, han, dükkân işidir. Avşak esnafından han içinde tek dolablı odasında milyonlarca liralkı çeviren komisyoncu, toptancıva kadar nüfuz edecek bir teşkilât kurmak ve buraya mütehasşs eleman bulmak da kolay olmasa gerek.

Bir misal göstereyim. Biz gazeteciyiz. Birçok zorluklarla yabancı memleketlerden kâğıd getiririz. Bunlar ticaret metali değil gazetelerimiz hâim madde sidir. Geçenlerde gümrüklerden malların çekmiyen tüccarın bu malları çıkarıp piyasaya arz etmesi için bir karar verildi. Karar isabetli idi. Fakat bu kararı tatbik eden daire elinden geçen bütün konsimento sahiplerine birer sirküler göndererek vazifesini yapmış olduğunu zannetti. Bu arada bana da bir ihbarname geldi. Halbuki ahval dolayısıyla simdi konsimentolar geldiği halde malların gelmesi aylarca sürüyor. Bu bir, ikincisi gazete kâğıdı bir ticaret metali değildir. Yani verilen kararda istihdad edilen mak-sadla alakadar değildir. Öyle iken benim daha yolda olan kâğıdlarımız gümrükten çekmem için bana ihbarname yollanıyor. Görülüyor ki bir kısım işler maksad, gaye anlaşılacak ve iş incelenerek değil masa başında sirküler, yazmak şeklinde yürüyor. Vaziyeti daha kökten kavrayacak bir formül bulmak lâzım sanırım.

Burhan Cahid

TEŞEKKÜR

Oğlum Süha Değerin atıllı müessesesiyle gerek şifahan, gerek tahminen teziyetlerini bildiren ve gerekse cenaze sırasında bulunan arkadaş ve dostlarına ayrı teşekkür teessürüm mâni olduğundan bu hususta muhterem gazetesinin tavassutunu rica ederim.

Denizyolları muhasebe müdürü Mustafa

Baha Değir

«Son Posta» nun tarihî tefrihası: 2

AKİLE HANIM VE SULTAN „GENÇ“ OSMAN

Dünkü kısmın hulâsası

Bir Nisan akşamında şeyhülislam Esad Hocanın g / : 1 kızı «Akile» Hanım ile dayesi Güleçek haçun konuşuyorlar. Güleçek hatun ona istediği suyu ve, rihken yakında padişah kadını olacağını söylüyor. Çünkü sarayda söyleniyormuş, çoğa varmayacak, Sultan Genç Osman kendisini işleyecekmiş. Halbuki genç kız bu haberdan sevinceğine müteessir olmuştu. Düşündüğü de keçekülâh bir sipahidir: «Hiç bir keçekülâh ohan fatihî bir padişaha tercih edilir mi?» Genç kız buna karşılık: «Evet!» diyor.

Güneş batmaktadır, Akile Hatun da iç çekerek keçekülâh sipahiyi düşünüyor. Akşam serinliğinde biraz üşüyünce içeriye girmeye karar veriyorlar. Fakat tam kalktıkları zaman bahçenin taş duvar tarafında bir hisâltı işliyorlar. Akile Hanım dâyesine yalvararak izin istiyor ve kameriyeden fırtıyarak hisâltın geldiği tarafakoşuyor. Bu gelen keçekülâh: sipahidir.

(Roman devam ediyor)

Akile, taş duvar altına gelince durdu: Göğsünün içinde yüreği dövünüyordu.

Yavaş, fısıltı kadar hafif ve titreyen bir ses geldi:

— Benim mürüvvetlü sultanım.

— Siz misiz Hamza Bey?

— Belî, bizüz efendim.

— !...

Kararan bahçe duvarı üzerinde ince bir karaltı kıpırdıyordu. On altı yaşındaki genç kız duvar altına yanaştı:

— Er gelecek idiniz!

— Gelecek idük, «Topçular-dan» bu yana karakollukcular gezinür idi.

— Ya, sizi görmediler mi dersiz?

— Elem çekmen benim mürüvvetlü efendim, Eyüb camii şerifi verasından [1] dolanup geldük.

Duvarın bahçe tarafı alçak,

[1] Ardından. (Bir kısım okuyucular için)

Hamza Beyin bulunduğu dış kısım yüksekti. Aşağısı sarp bir bayırı, daha alt yanı Eyüb camii üstündeki mezarlık yanına akıyordu. Akile Hanım karartıdan bir metre kadar açıktaydı. Mavi derinliğe gömülen yıldızlı gece içinde Halic, boz renkli geniş bir yol gibiydi: «Karaağaç» Haslökü ve tersane bahçelerinde ateşten noktalara benzeyen sarı ve titrek şavklar vardı:

Birbirlerine yaklaşıp el değdirmediler, konuşacak bir şey bulamamışlar gibi sustular. Duvar üstündeki gölgede akarık bir yüzde parlayan iki göz ve iki el belirtisi seçiliyordu. Birbirlerine daha ziyade sokulmadılar.

Hamza Beyin gölgesi yavaşça kıpırdadı:

— Namemizi almış mı idiniz?

— Aldık. Haksızsınız. Sizi görmemizden gelmemiş idük. Hem «Mahfe» [2] den başımızı uzatıp bakabilür mi idük? Atınız çok güzel idi Hamza Bey.

Genç adam gölgesi sevinçle kıpırdandı:

— Saadetlü padişahımızın atı «Karlı Sis» [3] in karındaşıdır. [Hafif öksürdü] Gazidir, «Hotin» de bizimle savaşmış idi.

— Ya, adı nedir?

— «Şahin» dir sultanım.

— !...

Birdenbire irkilip titrediler. Ağaçlar arasında, kameriye tarafından ayak sesi geliyordu. Akile Hanım hızla geriye çekildi:

— Durman Hamza Bey.

— Gelürler mi?

— Harem bahçesine bubamdan başka kimesne gelemez!

— !...

Hamza Bey kendini aşağıya bıraktı, karanlıkta ayağı kaymıştı.

[2] İki katır veya hayvan götürülen levendlerin kupası gibi küçük ve süslü binek vasıtası.

[3] Karlı sis devrin en eins atı idi. Ödügü zaman genç Osman günlerce ağlamış, büyük merasimle gömdürmüş. Zıncuna bir de mezar taşı dikirtmişti.

ti. Bir taş sivrisini dizlediği için canı yana yana yılmayı aktı: Artık aşağısı selâmetti. Eyüb iskelesine götürülen ana yola kavuşandı ve karanlık sokağa daldı: Sokak ıssızdı. Birbiri üzerine yaslanık ev pencerelerinde gölge ile karışık cansız ışıklar vardı. Caddeye çıkılacak köşede bir zeytinyağı fanusu yanıyor, köşe altına, kaldırım üzerine vuran ölü şavk, kızıl-sarı bir yama parçasına benzeyordu. Fanus hizasına gelmişti ki, köşeden iki adam gölgesi sıradı:

— Dur yoldaşım.

Hamza Bey kendini yana atıp sırtını bir ev kapısına verdi:

— Kimsiz ve ne istersiz?

— Cafer baba zindanına düşmek ister misiz?

Hamza Bey geniş bir soluk aldı:

— Kol mısız yoldaşım?

— Belî, şavk altına yaklaşım, havf eylemen, «harami» değıllük!

Genç adam yastık cüsseli kaldırımları sarartan fanus altına ilerleyip durdu, ne olur ne olmaz sağ elini sol yanına asılı kıvrık sipahi kılıcının kabzasına komuştu. Karanlıktan üçüncü bir gölge çıkıp yaklaştı:

— Sipahi misiz?

— Belî, sipahi zabitiyök.

— Ya, bu nisfülleyle zamanında bu semtte işiniz ne idi?

Hamza Beyin içi daha genişledi:

— Haneciğimiz bundadır.

— Kangi tarafta oturursuz?

— Topçular semtinde.

Sonradan meydana çıkan iri yarı adam bir adım daha yaklaştı:

— Topçulara bundan mı gidilir?

— Yok, iskeleye gider idük.

— İskelede tanularımanız var mıdır?

— Vardır, ne demek istersiz?

Kol zabiti sokulup genç adamın kolunu kavradı:

(Arkastı var)

«Son Posta» nun edebî romanı: 156

Erkeği kadının Yaradır

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

Gönül, nerede ise ağlıyacaktı, gözleri dolu dolu olmuştu. Bir Vedada, bir genç kadına bakıyordu. Vedad, bardağı dudaklarına götürmüş, işin içinde nasıl sıyrılacakını hesaplamakla meşguldu.

Genç kız, dudaklarını dişliyordu. Bu soğuk sükküt ne mühiş.. Birdenbire başını salladı, hıçkıran bir sesle:

— Sizi rahatsız etmiyeyim!

Diyerek, tuvaletini eteklerini kaldırıp, koşuverdi.

Vedad:

— Nereye Gönül!

Deyinceye kadar, o, kalabalığa çoktan karışmış bulunuyordu. Saadet, bir kahkaha kopardı:

— Küçük hanımefendi kızdılar.

Vedad, hiddetle yüzüne baktı:

— Seni bu akşam çok küstah buluyorum Saadet!

Lâübali bir tavırla, elini Vedadın omuzuna koymuştu, kesik kesik gülererek:

— Ne desen kızmayacağım, dedi.. Ben de seni bu akşam çok yakışıklı buluyorum Vedad! Haydi, caz başladı, dansedelim.

Sert bir hareketle, kadının elini omuzundan düşürdü:

— Asla!

— Oo, bu kadar mı kızdın bana.. Ben sana kendimi affettirmesini bilirim.

— Beni rahat bırak!

Genç kadın, birdenbire diklenmiş, dişlerini sıkıyordu. Gözlerinde vahşi bir parıltı peyda olmuştu. Kolunu uzattı, avucunu açarak, takallüs etmiş parmaklarını, avucunda bir şey sıkarak gibi kavuşturdu:

— Avucumun içindedir Vedad! Beni fena hareketlere mecbur etme.

Yarabbi, çıldıracaktı. Oo, ne baş belâsı kadındı bu!

Şimdi, gözüne güzel bir kadın değil, bir iblis şeklinde görünüyordu.

— Dansetmeden kurtulamaz-

sım elimden.. Sonrasını düşünürüz.

Tırnaklarını ellerine geçiren bir şiddetle Vedadın elini yakalamış, piste doğru sürüklemeye başlamıştı. Etraf kalabalıktı, bakınlar vardı. Kurtulmağa çalışmak rezalet olacaktı. Kendini piste, Saadetin muhteris kolları arasında buldu.

Genç kadın, âdeta omuzlarına asılmış vaziyetteydi, yüzünü, hemen hemen dudakları birbirine değecek derecede yaklaştırmıştı. Mahmur gözlerinde, en metin bir erkeği çileden çıkartacak ışıklar parlıyordu.

— Bu gece bize gidiyor muyuz Vedad!

— Hayır!

— İnatçılık etme!.. Bırakmam seni..

Vedad, dansın bir an evvel bitmesini temenni ediyor, bir an evvel bu kadından kurtulmak istiyordu. Bu gece, Saadet her zamankinden daha güzel, daha istihââverdi. Bu şüphesiz.. Fakat, bu aksiliğile kendisinden tiksindiriyordu. Vedad, bir aralık, yan gözle, masalarına bakmak cesaretini gösterdi. Gönül, kolunu masaya, basını koluna dayamış, dalgın, üzgün onlara bakıyordu.

Vedad, masaya döndüğü zaman, darın bir tavırla başını çevirmisti. Kulağına eğildi:

— İzah edeceğim Gönül.

— Ne münasebet, bana hesap vermeğe mecbur musunuz?

— Bana kızdın!

— Yoo.. hayır. Niçin kızayım!

Bu cevabda «Fena halde kızdım!» ifade eden bir mana, sesinde bu ton vardı.

— Gönül, ben büfeye kadar gideceğim, gelmez misin?

— Teşekkür ederim.

— Rica edersem!

— Çok içmenize mani olmak için başınızda bulunurum.

— Bu ne resmiyet böyle?

— Hakkım yok mu?

Kalkmışlardı, büfeye yaklaşacakları sırada, caz bir valse başlamıştı. Gayriihtiyari durdular.

Vedad, genç kıızı elinden tutarak, piste sürükledi.

— Bu kadın senden ne istiyor Vedad!

— Hiçbir şey..

— Sana âşık bu kadın!

— Hiçbir fikrim yok.

— Kaçamaklı cevablar veriyorsun!

— Günahımı alıyorsun!

— Seninle uzun uzun konuşmalıyız Vedad! Kıskançlık beni mahvedecek.

Çılgınca dönüyorlardı. Yavaş yavaş, Gönülün dargınlığı geçeri gibiydi. Hafifçe tebesüm ediyor.

(Arkastı var)

SEFALİN

NEZLE - GRİP - BAŞ - DIŞ

ve bütün ağrıları derhal keser. Her eczaneden arayınız

İZMİR HİKÂYESİ UZAK HATIRALAR

HALİD ZİYA UŞAKLIĞI

— 12 —

Affan koltuğuna yaslandı, ve hikâyelerinin neresinden başlamak lâzımlı olduğunu düşünüyordu gibi biraz gözlerini kapıyarak sustuktan sonra: — Evimizde bir çok bağlar varmış ki bunlardan hasıl olan bu bağın esas düğüm noktasını büyük babamın vücudu teşkil edermiş, o ortadan kalkınca bütün yumağın bağları gevşedi ve çözüldü. Her şeyden evvel meydana çıkan bir hakikat oldu: Enişte Şevket Kemal Beyle Salime ablanın oturdukları müstakil daire, meğer onların imiş. Nasıl, ne için, bunu anlamadık. Bu daire satılığa çıkıyor. Selâmlık dairesile ahurda yaptırıldıktan sonra cihaz hediyesi olarak Salime ablaya verilmiş imiş, bunlar da satılıyor; hattâ şimdiden meşhur zengin Filibe mühacirlerinden Şakir Efendi bu rasını satın almış, yıktırıp yerine büyük bir konak yaptıracakmış. Enişte karısıyla ve çerkes kızı Mel kirle beraber yanlarına mutbaktan Sümbül ile Genç Osmanı alarak Göztepe evine taşıyorlar. Sümbül ile Genç Osman ne vakittenberi sevişirlermiş, onların nikâhı kıyıldı. Zaten mutbaktaki bir vak'a daha var ki onu da anlatacağım.

Affan sandalyesinde biraz doğrularak bana sordu: — Sen Göztepe evini görmedin değil mi? Göztepeye yakın bir yerde önünde bahçesile güzel bir ev, ki kâfi derecede geniş olmadığı için bütün aileyi barındırmaz. Aile ikkiye bölünerek bir kısmı buraya, bir kısmı da üzüm mevsiminde Boz yakaya göçer. Bu sene yalı da tamiir vardı, onun için yaz mevsimini ne Göztepeye, ne de, bilmem neden, Boz yakaya taşınmıyarak geçirdik. Şimdi enişte ile abla buraya göç ettiler, Boz yakada kimindir, bilmiyoruz. Onu da yakında anlayacağız. Selâmlıkla ahur da boşaldı. Arabalar, hayvanlar satıldı. Benim selâmlıktaki odam harem tarafında münasib bir yere nakledildi. Bu da başka bir hikâye. Zaten

selâmlıkla bir münasebet kalmadı. Bahçedeki aralık kapı uruldu. Ah! Unutuyordum, bu aralık kapının akla gelmeyecek bir hizmeti olmuş...

Gülümsedi ve bana dikkatle baktı. Keşfedeyim diye biraz bekledi. Sonra ben susunca:

— Pavliyi biliyorsun ya... Bu güzel Rum delikanlısı, nasıl olmuş, lâyıkile anlayamadık. Habeş kızı güzel Feraha abayı yakmış, tabii kız da ona... Mercimeği fırına vermişler. Aralık kapının anahtarını ya benden ya Zarifin cebinden aşırarak bulmuşlarmış. Nihayet bunun neticesi meydana çıkmış; kızın gebe kaldığı anlaşılmış. Hep büyük babamın vefatından sonra... Mecbur baci kızı sıkıştırarak işi anlamış, büyük anneme de anlatmış, kızı almış, Kadife kalesi eteğinde bir godyenin yanına götürmüş. Büyük anne ona yine merhamet ederek bütün eşyasını fazlasile verdikten sonra eline oldukça mühim bir para da vermiş; Pavli de arabasını hayvanlarını alarak ahurdan ayrılmış...

Görürsün, ya... Ne kadar değişiklik!.. Şimdi büyük annemin yanında Mecbur baci ile Zariften, mutbak hizmetinde Fidan dan başka kimse yok. Şimdilik dilberle Arnavud Süleyman da orada; fakat nihayet onlar da bir araya gelecekler, ve Arnavud Süleyman karısını alıp Manisada, bilmem kimin çiftliğine gidecekler. Nevber, şu asık suratlı kız, hatırına geliyor mu, insanı ısırarak gibi dişlerini gösteren kız, o da evden gidiyor. Ona da bir kısmet çıkmış. Kemeraltı cad desinde bir kahve işleten Cemil isminde bir adam... Biraz yaşlıca diye kız ilk önce nazlanmış amma sonra, arkadaşları koca bulduktan sonra kendisi de artık gelin olmak emeline kapılarak razı olmuş. Büyük anne anbarından birçok eşya ayırarak ona vermiş. Hepsinden fazla hediyelerle sandıkları dolarak o da bugünlerde kahvecinin evine gidiyor. Bütün bu değişiklikler ara-

sında ben ne yaptım, diye merak edersin elbette...

Durdu, yine saçlarını kaldırdı, yine elini saçlarının üzerinden gezdirerek kim bilir ne garib düşünce dalgalarını sildi, süpürdü, sonra devam etti: — Ben her şeyden evvel dersleri bıraktım. Cemal Bey büyük babamın vefatını ve evin matemini bahane ederek derslere gelmedi, zaten ben de kanundan bıkmıştım. O gelmekte devam etseydi ben bir bahane bulacaktım. Bunun üzerine kanun kılıfına kondu, Bir yere asıldı, Hoca Salih Efendiye ve benim gazel söylemek, eski divanları okumak heveslerime gelince, bunlar da kendiliğinden tavsayordu; nihayet bir gün bir vak'a oldu. Bunu sana nasıl anlatmalı?...

Tereddüdü etti. Ben cesaret ederek: — Herifin fena bakışlarından sıkılıyordum... Dedim.

— Evet! dedi; yalnız beni sıkan ve sinirlendiren bu bakışlar yetişmiyormuş gibi bir gün cesaret ederek pek çirkin bir cesaretle bulunacak kadar ileri gidince, nasıl oldu da kendimi zaptedemedim, yaradana sığınarak suratına bir tokat attım. Yapmama, başka türlü idare etmeliydi amma insan bazan kendisini tutamıyor. O hemen davrandı, Sarıklı fesini giydi, cübbesini kavradı, bana: — Teessüf ederim, yanlış telâkki buyurdunuz.. Dedi, evet, «Buyurdunuz!..» tabirile. Çıkıp gitti; fakat bu herifin casus şöhreti de var. Eğer bana bir iftira ederse diye o gün denberi kendi kendimi yiyiyordum...

Gözlerini kapıyarak ve yüzünden bir endişelik gölgesi geçerek sustu. Bu hikâyeler silsilesinin bir zeyli olarak hatırıma gelen bir suali zaptedemedim: — Ya çıkurel? O yahudi hoca?.. diye sordum.

— O da başka bir hikâye!.. başladı.

— Bir müddettenberi bana ısrar ediyordu. İzin alalım da sizi bir gece Kordonda eğlence ver-

lerine götüreyim, yazık değil mi? Gençliğiniz hep böyle evde geçiyor, kapalı yaşıyorsunuz. Biraz gönlünüz gözünüz açılsın! Derdi. Bu, ikide birde tekerrür eden bir nakarattı. Nihayet büyük babamın vefatından sonra:

— Çok kederlisiniz. Bu yaşta size bu kadar acı muzır olur. Mutlaka bugünlerde bir gece gidelim, Ben büyük Hanımefendiden izin alırım; diye asıldı. Ve hakikaten Zarif ağa vasıtasile izin kopardı, bana da epeyce para verildi. Zaten işin esası para meselesiydi. Ben biliyordum ki herif kitablardan, mecmualardan kazandıgı ile, bol aylığı ile kanaat edemiyerek eğlence masraflarını da bana yükletmek maksadile hareket ediyordu. Nihayet bir gece beraber çıktık, Kordonda Alhamra'ya gittik. Burası meşhur bir Café chantant imiş. Ben birinci defa olarak böyle bir yere gidiyordum. İsrar ederek bana bira içirdi. Muttasıl sahnede birini takib eden, garib vaziyetlerle terennüm eden yahud daha garib hareketlerle oynayan sanatçıları alkışlayıp ve bunları bana beğendirmeye çalışıyordu, Bir aralık: — fayer'ye çıkalım, orada bunları yakından görürsünüz; dedi. Ben hiç alışık olmadığım biralarla biraz sersemlemiş, biraz da bir bulantı duymağa başlamıştım. Dar ve karanlıkça bir merdivenden çıkarken büsbütün fenalaştım. O anladı, beni bir köşeye götürdü, burada... Ne çirkin şey?... Diye Affan biraz daha durdu.

— Nihayet içeriye girdik, o kadınlardan birine işaret ederek onunla beraber bir sedire yan yana oturdu. Ben de karşılıklıda bir sandalyeye çöktüm. Başım dönüyor, tavan döşeme, muttasıl inip çıkıyor, beni beraber indirip çıkarıyordu. Bir bulut arasından onları görüyordum. Kadının ellerini ellerine almış, bir yandan onları okşıyor, bir yandan ona Fransızca manzumeler okuyordu. Yine önümüze bira geldi. O ve kadın içtiler, ben biramı onların önüne sürdüm. Herif onu da yuvarladı. Ne kadar zaman geçti, bilmiyorum. Nihayet daha ziyade sabredemiyeceğimi anlayarak avağa kalktım, «Gidelim!» Dedim! O «Daha çok erken...» Dedi. Fakat be-

Mecburi iş mükellefiyetine tabi kamyonlar

İstanbul vilâyetinden:		3930,	3939,	3965,	4011,	4021,	4052,
1 — İkinci devre iş mükellefiyetine tabi bölümüm kamyonlarını dördüncü kafillesi 9/11/942 Pazar'esi günü sevkedilecektir.	4060,	4066,	4072,	4091,	4110,	4115,	
2 — Sevke tâbi kamyonların plâka numaraları aşağıda gösterilmiştir. Bu kamyonlar o gün saat 10.30 da Sultanahmed meydanına getirilecektir.	4117,	4121,	4123,	4130,	4159,	4167,	
3 — Bugüne kadar yapılan birkaç ilân ve tebliğata rağmen getirilmeyen kamyonların sahib veya şoförleri milli koruma mahkemesine verilmekte beraber benzin karneleri istirdad edilecek ve her hangi bir şekilde çalışmalarına meydan verilmeyecektir.	4169,	4172,	4173,	4176,	4185,	4189,	
4 — Kamyonların mütehassıslar tarafından muayenesi yapılabacağından gösterilen saatte toplantı yerine getirilmeleri lâzımdır.	4192,	4214,	4216,	4225,	4249,	4253,	
5 — İşbu ilân tebliğat mahiyetindedir.	4254,	4257,	4258,	4266,	4282,	4283,	
	4284,	4318,	4222,	4327,	4328,	4339,	
	4340,	4341,	4345,	3439,	3462,	3470,	
	3476,	3480,	3493,	3495,	3506,	3508,	
	3509,	3512,	3546,	3558,	3564,	3583,	
	3603,	3606,	3639,	3642,	3660,	3674,	
	3706,	3716,	3752,	3759,	3763,	3772,	
	3780,	3786,	3838,	3842,	3843,	3845,	
	3852,	3868,	3874,	3884,	3909,	3915,	
	3922,	3946,	3959,	3991,	3996,	4013,	
	4023,	4081,	4084,	4085,	4087,	4090,	
	4092,	4096,	4099,	4104,	4111,	4112,	
	4137,	4141,	4146,	4154,	4155,	4166,	
	4168,	4170,	4178,	4183,	4186,	4190,	
	4191,	4194,	4202,	4224,	4226,	4233,	
	4236,	4245,	4248,	4250,	4262,	4267,	
	4271,	4288,	4290,	4320,			
	3487,	3490,	3532,	3543,	3544,	3568,	Çatalca: 19, 64, 71, 83, 84, 85, 86,
	3601,	3602,	3609,	3623,	3681,	3720,	88, 105, 109, 112, 114, 115, 117, 469,
	3743,	3740,	3741,	3757,	3773,	3775,	171, 176, 179, 180, 187.
	3824,	3827,	3883,	3893,	3903,	3908,	Silivri: 2, 14, 27, 30.

İstanbul Telefon Müdürlüğünden:

13/11/942 Cuma günü saat 15 de İstanbul Telefon Müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında 1286.40 lira keşif bedelli Şişli telefon santral binası taras tamiri açık eksiltmeye konulmuştur. Mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri genel, hususi ve fenni şartnameleri, proje keşif hülâsasile buna müferri diğer evrak Levazım dairesinde görülebilir. Muvakkat teminat 96.46 liradır. İşletmelerin en az bir taahhüde 600 lira bu işe benzer iş yaptırma dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden tatil günleri hariç 3 gün evvel alınmış ehliyet ve 942 yalına aid ticaret odası vesikaları ile gelmeleri. (960)

Karar Hülâsasıdır.

İhtikâr 942/530

Milli koruma kanununa muhalefetten Kumkapıda Kadırga caddesinde 44 numarada bakıcılık ticaretile meşgul Nîko oğlu Koço hakkında İstanbul 2 noj milli koruma mahkemesinde cereyan eden muhakemesi neticesinde suçlunun fîli sabit olduğundan milli koruma kanununun 31/2, 59/3, 4 üncü maddeleri mucibince beş lira para cezası ölemesine ve yedi gün müddetle de dükkanının kapatılmasına ve hüküm kalıfı teşliğinde ücreti suçluya aid olmak üzere karar hülâsasının S. Posta gazetesinde neşredilmesine 12.9.942 tarihinde karar verildi. (1138)

nim yürüdüğümü görerek takib etmeğe mecbur oldu. Hesabı verdim. Mühim bir para... Kendi kendime bir daha bu dolaba girmemeğe ahdederek bir araba bulduk. Eve döndük. Ben içeri girdim, arabacının da parasını vermeği ihmal etmiyerek ona veda ettim. O da kim bilir nereye gitti, belki yine oraya döndü.

Bugünden sonra ona bir mektub yazarak büyük babamın vefatından sonra artık derslere devam etmek imkânı kalmadığını söyledim. Asıl sebebi anladım, anlamadım mı? Bilmem, fakat netice olarak Fransızca derslere de son verilmiş oldu.

(Arkası var)
H. Z. Uşaklıgil

Memleket Haberleri

Adanada

Müze yeni bir eser kazandı, Nizibde Balkız harabelerinde çok kıymetli bir Venüs heykeli gövdesi bulundu

Adana (Hususî) — Müze müdürümüz Naci Kum, Gaziantep, Nizip, Balkız, Kilis havalisinde bir ay süren tetkik seyahatinden avdet etmiştir.

Bu tetkiklerden elde edilen en mühim netice, müzemize gayet kıymetli bir Venüs heykeli gövdesi kazandırmıştır. Bu heykelin belden aşağı kısmı 21-3.1931 de Gaziantep maarif müdürlüğü elile müzemize gönderilmişti. Bu defa, Nizip civarındaki Balkız harabesi eteklerinden bir su yolu kazasında bulunan heykel gövdesi (Venüs Cénitri) in en güzel kopyalarından biri olup, müzedeki heykelin gövdesi olduğu tatbikile anlaşılmıştır. Zaten çok değerli parça olan alt kısma bu gövde eklendiğinden eserin kıymeti tamamen artmış ve müze mühim bir esere malik olmuş bulunmaktadır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Dikili öğretmeni Halil Fırat İzmir İnkılâb ilkokuluna, Tire Subaşı okulu öğretmeni Şevket Oral Dikili merkez okuluna, Tire Eğridere okulu öğretmeni Mürrüvvet Seven Karaburun merkez ilkokuluna, Foça Keren köyü öğretmeni Hasan Akan Mene men Aliğa nahiyesi ilkokuluna, Serik kazası Akçapınar öğretmeni Nahide Kırgör, Bergama Çamlı okulu öğretmenliğine, Çeşme Birgi köyü öğretmeni Sabri Orhun Çeşmenin Uzunkuyu öğretmenliğine tayin edilmişlerdir.

★ Bigadiç nahiyeye müdürü Tevfik Palamir naklen tayin edildiği Havran nahiyesine gitmiş ve yerine Çağış nahiyesi müdürü Muhlis gelmiştir.

★ Edirne'de Karacaköy çiftliği değirmeninden bir inek çalıp keserek etini ve derisini satan Umurbey mahallesinden Ahmde, Lâtif ve Bulgar Adilko yakalanmışlardır.

Denizlide kız enstitüsü ve akşam kız san'at okulu açıldı

Denizli, (Hususî) — Maarif Vekilligince Denizlide açılmasına karar verilmiş ve öğretmenleri tayin edilmiş olan Kız Enstitüsü ile Akşam kız san'at okulu merasimle açılmış ve bugünden itibaren çalışmalarına başlamışlardır. Kız Enstitüsüne 300 ve Akşam kız san'at okuluna 400 den fazla talebe kaydedilmiştir.

Vekâletçe vilâyetimizde açılması kararlaştırılan seyyar biçki ve dikiş kursu Denizlide beş kilometre mesafede Geziler köyünde çalışmaya başlamıştır.

Vali, tüm komutanı, vilâyet ve maarif erkânile öğretmenlerin hazır buldukları törende kız enstitüsü müdürü kadın ve kızlarımızı bugünün isteklerine uygun bilgilerle teçhiz hususunda cümhuriyet hükûmetinin hiçbir sey esirgemediğini belirtmiş ve kursa 505 kadın ve kız kaydedilmiştir.

Bilecikte memurlara verilecek buğday

Bilecik (Hususî) — Toprak mahsulleri umum müdürlüğünün emirleri üzerine memurlara verilecek buğdaylar barıkadan bütün memurlar tarafından alınmaya başlanmıştır.

Valimiz Rifat Şahinbaş memurlara bir kolaylık olmak üzere bir usul bulmuştur. Bu usul isteyen memurlar aldıkları buğdayı belediyeye aynen teslim ettikleri takdirde buğdayına mukabil pişmiş ekmeği fırından alacaklardır. Bu haberi duyan bütün memurlar gayet memnun olarak buğdayını belediyeye teslim etmekte ve fırından ekmeğini almaktadır.

Sındırgıda

Zelzeleden yalnız bir köyde ev yıkıldı, bazı evlerin duvarları çatladı

Sındırgı (Hususî) — Burada üç gündür fasıllı yer sarsıntısı devam etmektedir. Halk zelzelenin şiddetinden ilk gün korkmuş, bahçelerde, tarlalarda çadır kurarak geceyi geçirmiştir. Zelzeleden Gölcük nahiyesine bağlı Çobanlar köyünde 27 ev yıkılmış ve duvarları çatlamıştır. Merkez kazada da bazı evlerin duvarlarında çatlaklık görülmüş ise de ehemmiyetli değildir. İnsanca zayıf yoktur. Zelzele hergün ara sıra oluyor.

Biga (Hususî) — Burada ayın 27 sine rastlayan Salı günü akşamı saat beşte üç defa oldukça şiddetlice yer sarsıntısı olmuştur. Yirmi saniye kadar fasıla ile devam eden sarsıntı, hayli heyecan uyandırmıştır.

Yurdda Cümhuriyet bayramı

Cümhuriyetin 19 uncu yıldönümü yurdun her köşesinde emsalsiz tezahürat içinde kutlanmıştır. Bu arada Boluda, Hayreboluda, Bilecikte, Muradlıda, Adapazarında, Uzunköprüde, Ürgüde, Kızılcama, Bigadiçte ve diğer şehir ve kasabalarımızda bayram çok neşeli geçmiştir.

Bursa vilâyetinin bir tavzihi

Bursa valiliğinden şu mektubu aldık:

28/1. Teşrin/942 tarihli Son Posta gazetesinin birinci sayfasının dördüncü sütununda (Bir köy değirmenini bastı köylülere unlarını kaldıran meçhul şahıslar) başlıklı bir yazıda Orhangazi kazasının Gürelece köyü değirmeninde geçmiş bir soygun hâdisesinden bahsedilmiştir. Orhangazinin ne bu köyünde ve ne de başka bir köy değirmeninde buna benzer hiç bir hâdise olmamıştır.

mağa başlamışlardır. Bu hesaba nazaran 600 gramlık bir ekmeğe vasatî 14 kuruşa mal olmaktadır.

SPOR

Bugün yapılacak lig maçları

İstanbul lig maçlarına bugün Fenerbahçe ve Şeref stadlarında devam edilecektir. Bugün yapılacak maçların merkez şiketi Fenerbahçe stadındadır ve haftanın en cazib oyununu da Fenerbahçe ile İ.Spor arasındadır.

Fenerbahçe stadında:

Süleymaniye — Beykoz

Hiçbir zaman ve hiçbir maçta birbirlerine karşı büyük bir faikiyet elde edememiş olan bu iki takımın bugünkü karşılaşması da tesadüfî bir neticeye bağlıdır. Galibiyet veya mağlûbiyet şansı iki taraf için de müsavidir. Maça saat 11 de başlanacaktır.

Galatasaray — Kasımpaşa

Lig maçları arasındaki boş haftalarda, seyahate çıkmak suretiyle mütemadiyen gözümüzden kaybolan Galatasarayın Fenerbahçe ve Beşiktaşla maç yapmadıktan sonra artık kaybedeceği bir maç olmalıdır. Kasımpaşanın enerjik oyunu herhalde Galatasarayı üzecektir. Tam kadrosu ile görmediğimiz Galatasarayın bu maça ehemmiyet vermesi şarttır.

Fenerbahçe — İ.Spor

Beşiktaş karşısında çok fena bir vaziyette kalan İ. Sporun o maçı büyük bir talihsizlik eseri olarak fazla sayı ile kaybettiğini sanıyorduk. Başta giden takımlar arasına da bu kadar geniş fark olmayan İ. Spor, Fenerbahçe ile müsavi bir oyun yapamasa bile herhalde mağlûbiyetini pahalıya satacak bir haldedir.

Şeref stadında:

Vefa — Taksim

Ligde son vaziyette saplanıp kalan Taksim takımı, Vefa karşısında bizi şaşırtacak bir derece alamaz demekte tereddüd etmemek lâzımdır. Vefanın şimdiki kadar yapmış

Spor müsahabesi

(Baş tarafı sayfa 3/1 de) sene evvel ne fikir taşıdığını anlatmak için o ziyucularına şu ha kiki ve, canlı levhayı tebarüz ettireyim:

Otuz beş sene evvel bir gün meşhur ve muhterem hocamız Faik Bey (Türkiyede ilk Türk jimnastik muallimi ve, Galatasarayda kırk sene jimnastik muallimliği yapan) Kadıköyündeki evine bizi davet etmişti. On kişi kadar vardık. Hepimiz de sporcu idi. Hocanın kapısını çaldık. O, kapıyı açtı iri ve müşekkel gövdesile kapıyı perdeledi, sonra şunları söyledi:

— Bakın çocuklar, içerde kuzu kızartması var. Sütlü helva var. Var oğlu var. Fakat bu davete bu yemeğe nail olmak için şu taşlıkta duran elli okkalık gülleyle sağlı, sollu araşman yapmak lâzımdır. [3] Bunu kaldıramayan kapıdan dahi içeri giremez.

Kuzuyu yemek için derhal ceketleri çıkardık kolları sıvadık... En önde Ali Seyfi vardı. En geride küçüğümüz Şevki. Birer, birer gülleyi kaldırdık. Gülleyi kaldıran hocanın aferin sadasına mazhar oluyor ve içeri giriyordu. Şimdi ismi lâzım değil, bir arkadaşımız gülleyi sağ elile havalandırdığı halde sol eli ile kaldıramadı. Muhterem hoca o, arkadaşına:

— Bak bana! Seni de içeri alacağım!. Fakat sol ile kaldı-

[3] Güllüde bir nevi kalınma hareketi.

okduğu maçların bize vermiş olduğu açık kanaat budur.

Beşiktaş — Davudpaşa

Ligde en sağlam bir vaziyette görünen Beşiktaş, bu maça Davudpaşayı zorluk çekmeden günün mağlûb takımları arasına sokacak derecede kuvvetlidir. Davudpaşanın çabuk oyunu bu gibi maçlar için tatbik edeceği bir sistem olamaz. Oyun içindeki coşkunluk yerine itidalli bir oyun tarzı acı bir mağlûbiyete düşmek için en kestirme yoldur.

Ömer Besim

ramadığın için yemeği yarım yiyeceksin. dedi.

İşte bu, ruh otuz beş sene evveline kadar yaşarken aristokrat klâsik, fantazyacı, gayri mücadeleci, gayri muharib akliyecî lâtin düşüncesile Türk sporunun baba mirası olan dinamik ruhu öldürdü. Ve, başta Faik hoca olmak üzere ezilip atıldı. Ortaya kupkuru, aristokrat, klâsik jimnastikler hâkim oldu.

Otuz beş sene sonra bugün lâtin ırkı karşısında Cermenlerin gösterdikleri faikiyet ile kimin kısa görüşlü, kimin uzun görüşlü olduğu anlaşılabilir bulunuyor.

İşte bunları anlatmağa çalıştım talebelerime..

M. Sami Karayel

Tarihten sayfalar

(Baş tarafı sayfa 3/1 de)

— Kerem edin, gelin beni padişahın dileyin, beni bu belâdan kurtarın! Ağaç düştükte helâk olurum!

Diye yalvarmaya başladı; fakat kulak asan yoktu; hattâ gülyorlardı.

Maskara Arab o zaman çirkin bir kurtuluş çaresi buldu. Balta vuranların üzerine «su döktü!». O anda hepsi darmadağın oldu. Çabucak ağaçtan indi. Bu sırada Yıldırım Beyazıt kahkahalarla gülyordu. Maskara ise vezirlere dönmüş, uzaktan onları karıştıyarak alay ediyordu:

— Yazık sizin gibi vezirlere!.. Bunun kadar da sözünüz geçmiyor!

Bunları söylerken ıslattığı yerleri gösteriyordu.

Herhalde, bir padişaha değen adı kimselere bile yaraşmayan bir eğlence...

Kadircan Kafk

Maarif müdürü bu hafta vazifesine başlıyor

Bir müddettenberi mezun bulunan Maarif Müdürü Muhsin Adil Binal önümüzdeki hafta içerisinde vazifesine başlayacaktır.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

BU SABAHKI HABERLER

Amerikalılar bu sabah Şimalî Fransız Afrikasına asker çıkarmaya başladılar

Cenevre radyosuna göre asker çıkarılan yerlerin Fas ve Tunus olması kuvvetle muhtemel

Bu hareketin Fransız şimal Afrikasındaki mihver kuvvetlerini imha için yapıldığı bildiriliyor, Amerikan kumandanı, Fransız subay ve erlerinden kendilerine yardım etmelerini istedi

Londra, 8 (A.A.) — Bundan birkaç saat evvel sabahın ilk saatlerinde Amerikan kuvvetleri Fransız şimali Afrikasının bazı yerlerinde karaya çıkmışlardır.

İlk tebliğ
Londra, 8 (A.A.) — Fransız şimal Afrikasında karaya çıkan Amerikan kuvvetlerine komanda eden Avrupalı Amerikan kuvvetleri kumandanı General Eisenhoverdir.

Generalin ilk tebliği şudur: «Bu sabahın ilk saatlerinde Amerikan kara, bahriye kuvvetleri şimali Fransız Afrikasının sahillerinin birçok noktalarında karaya çıkmışlardır.»

Yeni kurmay subaylarımız

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
Yeni mezunlara diplomaları B. M. M. Reisi tarafından verilmiş, müteakiben Akademi komutanı General Ali Fuad Erdem tarafından yeni mezunlara bir hitabede bulunulmuştur. General bu hitabesinde kurmay subayın vasıflarını belirtmiş, bu şerefli mesleğin en büyük hususiyetinin büyük öfküde feragatle çalışmak olduğunu söylemiştir.

Kurmaylıkta yaşıp hiç bir zaman bir rolü olmadığını bahis mevzuu eden komutan Milli Şefi misal göstermiş, İsmet İnönü'nün Yemende kurmay başkanı iken 27, büyük harbe karargâhı komutanı iken de 32 yaşında olduğunu belirtmiştir.

General Ali Fuad Erdem hitabesinde Mareşalin: «Bir asker 24 saat vazife başındadır» sözlerini hatırlatarak Türk kurmay subayının iyi düşünün, bütün vazifelerinin vücut ve sarahatle yapan bir insan olduğunu söylemiştir.

Londra bildiriyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
kibe devam etmiştir. Elde edilen esir miktarı şimdi 20,000 i tecavüz etmektedir. Bugüne kadar zaptedilen malzeme arasında 350 tank, 400 top ve binlerce araba vardır. Cenevda terk edilen İtalyan tümenlerinin temizlenmesine devam edilmektedir.

5 İtalyan tümeni tuzağa düşürüldü
Londra 7 (A.A.) — Haber alındığına göre, Polonya ve Tiryeste tümenleri de dahil olmak üzere 5 İtalyan tümeni Mısır cephesinin şark kısmında bir tuzağa düşürülmüştür.

Alman tebliği
Berlin 7 (A.A.) — Resmî tebliği:

Mısırda çetin muharebeler devam etmektedir. Düşman zıhlı kuvvetlerinden mürekkebe teşkilere karşı hücumlarımızla ağır kayıplar vermiştir. Alman ve İtalyan hava kuvvetleri Marsa Matruh ve Elalemeyn arasında düşman motörlü kuvvetlerine devamlı surette hücumlarda bulunmuşlardır.

Berlin 7 (A.A.) — Salâhiyetli mahfillerden bildirildiğine göre Fuka ile Marsa Matruh arasında girişilen hareket sayesinde Rommel manevra kabiliyetini temin için kendi küt'alarını sekizinci ordunun ileri unsurlarını teşkil eden uç arasındaki mesafeyi kâfi derecede açığa muvaffak olmuştur.

General Montgomery, küt'alarının uğradığı çok ağır kayıplar neticesinde açıkça elverişsiz bir duruma girmiştir.

Ruzvelt'in neşrettiği beyanname

Londra, 8 (A.A.) — Ruzvelt Fransız milletine hitab etmiştir. Ruzvelt Fransız milletine karşı duyduğu bütün muhabbeti belirtmekte ve şunları demektedir:

Fransız milletine karşı büyük bir muhabbet duyuyorum. Biz hendi hendi idare hakkını sizden alacak değiliz. Bu haklardan sizi mahrum etmeyeceğiz. Müstevilileri ezmek için geliyoruz.

Sizi mutazzır etmek istemiyoruz. Bu işi sehteye uğratmamızı sizden rica ederiz.

Bundan maksad Mihver hareketini önlemek ve Mihver kuvvetlerini yok etmektir.

Neraya ihraç yapıldı?
Cenevre, 8 (Radyo) — Fransız Afrikasında Amerikalıların karaya çıktıkları yerlerin Fas ve

Sekizinci İngiliz ordusunun komutanının şahsiyeti

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
İz ordusunun son gençleştirilme tedbirleri neticesinde ordu komutanlığına terfi ettirilmiş bir zattır. Elli dört yaşındadır. Kısa boylu, ceval bakışlı, esmer renklidir. Bir papazın da oğludur. On dokuz yaşında orduya iltihak etmiş, 1914 yılında Fransa cephesine sevk edilmiş, bir aylık muharebe stajından sonra yüzbaşılığa terfi etmiş ve dört harb senesi içinde iki defa yaralanmıştır. Mütareke, General Montgomery'yi birkaç aylık kurmay ve yarbay rütbesinde bulmuştur.

1937 de Ortaşarkta bir tugay komutanlığına tayin edilmiş, bir sene sonra tümgeneralliğe terfi etmiş ve 3 üncü İngiliz tümeninin başında Fransa muharebelerine iştirak etmiştir. General Montgomery 1940 Mayısında Dünkerk ric'atini yapan İngiliz kuvvetleri arasında bulunuyordu.

İngiltereye geçmez korkomutanlığına yükselmiştir. 1941 yılının sonlarına doğru Ortaşarktaki yüksek İngiliz komuta heyetinin emrine verilmiş ve bundan bir müddet evvel de sekizinci ordu komutanı General Ritchie'ye halef olmuştur.

Borçlanılan hububat

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
merkezlerine teslim etmemiş bulunan müstahsillerin ellerindeki bülümüm hububatin 1391 sayılı karar mucibince el konacaktır. Mahsullerine bu suretle el konacak olan müstahsillerin el konma tarihinden itibaren on beş gün içinde mevcut bülümüm hububata parası mukabilinde alın merkezlerine teslim etmeleri mecburidir. Bu mecburiyeti yerine getirmeyenler hakkında millî konumna kanununun muaddel 55 ve 56 ncı maddelerinin tatbik edileceği tebliğ olunur.

İstanbul İkinci İflas Memurluğunun 942/7

Müfess Bülceğ masasına gelen hazinenin istediği 1572 liranın 5 inel'ine kayıd ve kabulüne karar verildiği ilân olunur. (8644)

Tunus olması muhtemeldir.

İngiliz bahriyesinin yardımı

Londra, 8 (A.A.) — Karaya çıkarma işlerinde İngiliz bahriyesi yardımı bulunmuştur. Bu fevkalâde mühim Amerikan tebliği Fransada neşredilmiştir.

Amerikalıların beyannamesi
Londra, 8 (A.A.) — General Eisenhower Fransızlara karşı neşretmiş olduğu bir beyanname ezcümle şunları demekte dir:

«Şimali Afrikadaki Fransızlar!

Kumandam altındaki kuvvetler bilhassa düşmanlarınıza karşı harbetmek için size geliyoruz. Yegâne gayemiz düşmanı imha, Fransayı kurtarmaktır.

Fransız kara, deniz ve hava kuvvetlerine bize iltihak etmek üzere vereceklere işaret hakkında talimat verilmiştir. Biz düşman olarak değil, dost olarak geliyoruz!»

Fransız subay ve erlerine Amerikan beyannamesi

Londra, 8 (A.A.) — Amerikan kuvvetleri kumandanı Fransız subay ve erlerine hitaben bir beyanname neşrederek verilecek mîre kadar yerlerini terketmelerini emretmiştir.

Şark cephesi

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Alman piyade teşkülleri Tuapenin şimalinde şiddetli bir yağmur altında yapılan inatçı muharebeler esnasında arazi kazanmışlardır. Alagirin doğusunda düşman mukabil hücumlarına karşı yapılan müdafaada inatçı bir muharebeden sonra 30 Sovyet tankı tahrib edilmiştir.

Sovyet tebliği
Moskova 7 (A.A.) — Bugünkü Sovyet ögüle tebliğine ek:

Stalingradta fabrikalar mîntakasında bir Sovyet birliği Almanları iki müstahkem noktadan atmış ve bir düşman bölüğünü yok etmiştir. Stalingradın şimal batısında 8 Alman blokhuva tahrib edilmiştir. Bir piyade taburu yok edilmiştir. Nalçık'ın cenub doğusunda düşman tanklarla hücum etmiş ve ağır kayıplara uğramıştır.

TAKSİM SİNEMASINDA

Şimdiye kadar görülen Türkçe filmlerin en mükemmeli

KÖY KIZI

Türkçe Sözlü Türkçe Şarklı
Hissi, ahlâki harikalar filmi

LEYLÂ MURAD TAHİYE MUHAMMED
YUSUF VEHBİ

Okuyanlar: MUALLÂ İŞILAY SUAD GÜN
BESTEKÂR - SADİ İŞILAY

Meşhur ve Dehakâr JEAN ARTHUR
Şirin ve Sevimli MELWYN DOUGLAS
Güzel ve Şık FRED MAC MURRAY
tarafından emsalsiz bir tarzda yaratılan

NE ÇOK KOCAM VARI!

Hareketli, kuvvetli ve neşeli Komedi filminde
SÜMER SİNEMASINDA
Bütün seyircileri eğlendirmekte ve memnun etmektedir.

Siz de bugün mutluca gelmeye ve görünüz.

İnkılâb enstitüsü

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
kendi gerçeklerimizi aydınlatacak, millî başarılarımızı belirtecek her türlü kitap, belge, eşya toplanacak ve vatandaşlara açık bulundurulacaktır.

Büyük Millet Meclisimiz, inkılâb tarihi enstitüsünün yüksek tarihi önemi belirten bir dikkatle resmî devlet daireleri ve hususî teşkilâtlarda mevcut belge ve eşyanın enstitüye verilmesini kanunlaştırmıştır. Büyük Millet Meclisimizin enstitüye karşı bu hizmeti zevk bilen yurddaşlarımızın da aynı alakayı göstereceklerine güveniyoruz.

Büyük Meclisin kararlaştırdığı esaslara göre yurddaşlar ellerindeki, inkılâb tarihimize ilgili vesika ve eşyanı enstitüye bağışlamak veya kendi adlarına saklatmak, yahud satmak hususunda serbest bırakılmışlardır.

Enstitüye satılmak istenilen vesika ve eşyanın değeri ilmi danışma ve yönetim kurulunca tayin olunacaktır. İstiklâl ve inkılâb tarihleriyle ilgili bu türlü belge ve eşyanı bağışlayanların isimleri enstitünün şeref defterine kaydolunarak kendilerine kurul tarafınca şeref diploması verilecek ve keyfiyet radyo, ajans, matbuat vasıtasıyla millete bildirilecektir. Bu kanunlarla ilgili belgeleri kendi hesaplarına saklatmak veya özel koleksiyonlarında bulundurmamak istiyenlerden bunların konu ve vasıfları hakkında enstitüye bilgi verenlerin adları şeref defterine yazılacaktır.

Her türlü müracaatların Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesindeki Türk inkılâb tarihi enstitüsüne müdürlüğüne yapılmasını rica ederim.

Willkienin yeni sözleri

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
etrafındaki çevre harbimizi kazanacağız veya kaybedeceğiz miz yer olacaktır.

İntibah şudur ki, Türkiye, bu memleketi bilhassa doğunun fetihinde ana rol olarak kullanılmak istiyen bir müteceviz için çok korkunç bir mesele teşkil etmektedir.

Halûk Nihad emniyet müdürü

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
Yeni emniyet müdürümüz Halûk Nihad Pepeyi, İstanbul'un çok yakından tanıdığı ve o nisbette sevdiği değerli idare amirlerindedir.

Uzun müddet-Fatih ve Çankaya kaymakamlıklarında, İstanbul valî muavinliğinde bulunan Halûk Nihad Pepeyi bilâhare Burdur valiliğine tayin olunmuştur.

Yeni emniyet müdürümüzü tebrik eder, kendisine başarılar dileriz.

İtalyaya yeni bir hava akını

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
yaralıy bulmaktadır. Düşman bombacı tayyarelerinin en aşağı ikisi alevler içinde düşürülmüştür.

SİVASET ALEMİNDE

Avustralyanın kil di: Yeni Gine

Japonlarla İngiliz ve Amerikalılar arasında batı Pasifik mîntakasında yani Avustralya civarında ve Yeni Gine'de cereyan eden muharebelere aid tebliğlerden ekseriya birşey anlamak kabil olmuyor. Bunun başlıca sebebi, bu mîntakanın şimdiye kadar tamamen meçhul kalmış olmasıdır. Hattâ bu havalâ bütün dünyanın o kadar meçhulüdür ki buralara aid işe yarar haritalar dahi mevcut değildir.

Yeni Gine adı verilen ve bugün, Avustralyanın zaptı için kilit vaziyetinde bulunan büyük adanın vaziyetini kavrayabilmek için bu adanın coğrafi vaziyetini bilmek lâzımdır. Yeni Gine garbdan şarkta doğru uzanan bir sıra dağlarla ikiye ayrılmıştır. Bu dağlardan birçokları tepeleri, Avustralyanın yüksek dağı olan Monblan'dan daha yüksektirler. Ada bundan evvel Almanlarla Felemenklilere aitti. Büyük Harbden sonra Almanlara aid kısmı İngilizler ve onlar namına Avustralyalılar işgal etmişlerdi. Şimdi ise tek kumandanlık altında bir askerî hareket sahası olmuştur.

Yeni Gine'yi örten ve bazıları 4 bin metre yüksekliği aşan dağlar umumiyetle fundalıklarla kaplıdır. Yamaçlar çok dik olduğu için bu yerlerde hiçbir ot ve ağaç bitmez. Fundalıklar ise tabii surette meydana gelmiş değildirler. Yeni Gine dağlarını örten ormanlıkların yerli ve vahşi ada halkı tarafından ateşe verilmelerinden sonra türemişlerdir.

Vahşi halkın bu ormanları ateşlemelerinin sebebi avlanmak zaruretidir. Sık orman içlerinde avlanamadıkları için ormanlara ateş vermektedirler. Bugün Avustralyalılarla Japonlar arasında cereyan eden muharebeler, tabiatın fundalıkları örttüğü kısmen bataklık, kısmen kayalık olan işte böyle bir belâli sahada cereyan etmektedir.

Birmanya ve Singapur ormanlarını muvaffakiyetle aşan ve engel tanımayan Japonların Yeni Gine'de fazlaca tutunmalarının sebebi esaslı surette malûm değilse de bunun, o mîntakaya mahsus olan ve zaman zaman pek çabuk genişleyen (veba hastalığının ileri geldiği sanılmaktadır. Bundan ötürüdür ki Yeni Gine, dünya müstemlekeciileri arasında (Pasifik cehennemi) ismini almıştır. Sık ağaçların

Sürtük: İstanbul Sokaklarının kadını
Sürtük: Pollisin peşini bırakmadığı kadın.
Sürtük: Lüks hayat kadını
Sürtük: Beyoğlu Barlarının kadını
Sürtük: Türk Filmlerinin en güzeli
Sürtük: Herkesin beğendiği film

Baş Rollerde: REFIK KEMAL — HALİDE — ZEHRA — AVNİ — YAŞAR — NADİDE — ŞEHİME — RESİT — SALÂHADDİN — MUAMMER — MÜMTAZ — NEDİME — Yüzlerce Figüran.

ELHAMRA

BUGÜN
İPEK SİNEMASINDA
2 Büyük Film Birden

1-Kan Vergisi
GENE TIERNEY ve DOLBY SCOTT tarafından

2-İŞKENCE
INGRID BERGMANN
ROBERT MONTGOMERY'nin emsalsiz surette yarattıkları bir film

MELEK SİNEMASINDA

TYRONE POWER ve Dorothy Lamour'un yarattıkları

JPHNY APOLLO (KİRLİ MİRAS)
filmî muvaffakiyetle devam ediyor.
Bugün saat 11 de teatral matine

DEVA

KAŞELERİ

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRIP, ROMATİZMA

Ve bütün ağrıları derhal keser

Sıhhiye Vekâletinin ruhsatını haizdir. İcabında günde 3 keşe alınabilir.

Türkiye

KÖYLÜ ve İŞÇİ ELBİSELERİ

Toptan Satış Yeri

Müessesesi atelyelerinde UCUZ, SAGLAM, DAYANIKLI olarak köylü ve işçiler için yapılmakta olan elbise ve palto çeşitlerinin Kastamonu ve kazaları için toptan ve perakende satış yeri:

KASTAMONU

Avni Okay ve şeriki Mustafa Özış
TİCARET HANESİDİR.

Aidatlı tahsildar

İstanbul Belediyesi Hesap İşleri Müdürlüğünden:

Hesap İşleri Müdürlüğü kadrosunda münhal bulunan aidatlı tahsildarlıklar için aşağıda yazılı evsafı haiz olan taahhütlü 21/11/1942 tarihine müsadif C. U. mar'esi gününe kadar belediye riyasetine istida ile müraaat edere istenilen vesaklı getirmeleştürülmüştür.

1 — Türk olmak, 2 — Askerliğini yapmış olmak, 3 — Okur, yazar olmak, 4 — 35 yaşından aşağı ve 50 yaşından yukarı olmamak. İstenilen vesaklı: 1 — Hüviyet cüzdanı 2 — Askerlik vesikası 3 — 6X4,5 eb'adında dört fotoğraf. (1229)

Öksürük ve Bronşit

TURAL

Komprimeleri derhal geçirir.

KUTUSU 35 KURUŞTUR.

Deniz Fabrikaları Umum Müdürlüğünden:

Deniz Fabrikaları Muhasebesinde istihdam edilmek üzere dört ücretli memur alınacaktır. İsteklilerin dilekçe ve icab eden vesakları ile en geç 15/11/1942 günü akşamına kadar Gölcük Deniz Fabrikaları Genel Müdürlüğüne müraacaatları ve bu tarihten sonra vakı olacak müraacaatların nazarı itibara alınmıyacağı. (1221)

Saçımız dökülüyorsa, başınızda kepek varsa?

MAJİK SAÇ EKŞİRİ

Kullanınız. Tesirini derhal görürsünüz.

Üsküdar As. Ş. Başkanlığından:

Şubemiz yedeksubay defterinde kayıtlı bulunan emekli ve yedek subayların ikiser kat'a vesika fotoğraflarının alınmasına lüzum görülmüş olduğundan şu bemiye mensub emekli ve yedek subayların ikiser fotoğraflarını veya bilvasta tez elden şubeye getirmeleri ve fotoğraflarının arkasına da kayıtlı bulunduğu defter sıra numarası ile isimlerinin yazmaları lüzumu ilân olunur. (1637.1235)

ZEYTİNYAĞI FABRİKALARI İÇİN

Bütün HİDROLİK PRESLER ve MAKİNELER son model Avrupa yapısı ve müceddedir. Günde 40 ton zeytin işler. MÜRACAAT: Gala'a Mumhane No. 25. Makine Deposu FAİK TEK

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar

1943 İKRAMIYE PLÂNI

KEŞİDELER: 1 Şubat, 3 Mayıs, 2 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1943 İKRAMIYELERİ

1 adet	1999 Liralık	=	1999.— Lira
1 »	999 »	=	999.— »
1 »	888 »	=	888.— »
1 »	777 »	=	777.— »
1 »	666 »	=	666.— »
1 »	555 »	=	555.— »
1 »	444 »	=	444.— »
2 »	333 »	=	666.— »
10 »	222 »	=	2220.— »
30 »	99 »	=	2640.— »
60 »	44 »	=	2640.— »
250 »	22 »	=	5500.— »
334 »	11 »	=	3674.— »

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Hergün

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

rimizin felâketlerini yazanlar gene gazetelerimiz değil midir? Anglo-Saksonların tekne kayıpları ve sınıktırları hakkında hergün bol bol malumati gazetelerimizden öğrenmiyoruz? Bu tüccarın çölmü meçhul bir noktasında define bulunduğunu haber verenlerden farkı nedir?

Geçen sene şehirlerimize çok kar yağdı, belediyelerden bazıları bir kaç gün caddeleri açamadılar. O vakitler bütün memlekette bir istan, bu nüktenin dolacağını belli hatırlarsınız: «— Akşam üstü hükümetten bir elkoma kararı alındı, yarın sabah sokaklarda bir avuç kar bulamazsınız!» Eğer bunu diyen bir gülen birkaç olsaydı, ehemmiyeti yoktu. Elkoyma siyasetine konan umumî teşhis bu idi. O kadar ki bu siyaset, şimdi bizi bugünkünden ikimisi daha iyi halde bulunduracak bile olsaydı, en ağır felâket içinde bocaladığımızı söyleyecektik. Acaba Saracoğlu hükümetinin tedbirleri daha ciddiyet almıştır? Dün düşünüyorduk ki sık, devlet müdahale si içine aldığımız köylü; artık bir buğday taneşi ekmiyecekti; üstüne varırsanız dağa çıkacaktır; zati, eski tütün kaçakçılarına benzer, silahlı kervanları dağlarda gören vardı! Bu, zavallı köylü idi. Bugün terane başkadır: Köye refah değil, kumar, içki ve dağıtma görüyoruz. Birinci sınıf kadın terzileri köy kadınlarmı 150 liraya esvab yetiştirememektedirler. Yahud, devlet, Türkiye'nin laşe talhini Salomonun hamiyetine bırakmıştır.

Bizim bu mülâhazalarımız, memlekette pahallık olmadığı, sıkıntı bulunmadığı idd'aları midir? Bu mülâhazalarda, vurgunculuk; fiat oynunculuğu, yolsuzluk olmadığı davası mıdır? Hayır! Fakat yukarıda, ki neşriyat havasında, perşanlık verici, şaşkınlık verici, halkı bakıktan uzak tutucu ve onu her tedbirden şüphe ettirici, bilginin ki ne demeli, herhalde kötü bir şey vardır. Geçen gün okuduğum bir yazısında, barış devrindeki mes'uliyetsiz gazeteciliğin Fransaya verdiği zararları bahseden François Mauriac diyordu ki «Çok defa halde olduğumuz zaman da haksızdık!»

Bir harb ekonomisi devamız, bir de millî müdafaa politikası devamımız vardır. Vurgunculuk, yolsuzluk, bu tedbiri bırakmak, yenisini almak, tedbir tamamlamak, bunlar, birinci davamız içindedirler. İki bu çerçeveden çıkartıp, halkı birbirine kin besler, hükümetten şüphe eder, umumî vaziyeti takdir etmez, zamanın ve şartların zorladığı fedakârlıklardan her birini ancak idarenin kusuru sayar, vazife, hak ve mes'uliyet ölçüsünü kaybeder bir hale sokmak ikinci davamızı alâkalandırır. Halbuki bizim için bu cihan faclası imtihanı içinde millî varlığı masun tutmak en başta, her gerektiği vakit, açlığın da, çıplaklığın da başında gelir. Hem vatanlarını, hem hürriyetlerini, hem yüz binlerce evladlarını harbe kaybeden, ve onun arkasından da ne ekme ne esvab bulamayan, kadınları ve erkekleri zürriyet vermez zâfa düşen komşulardan soluk mesafesi uzakta yaşıyoruz.

Kurtuluş mücadelemizi devam ettiren gene bir millî mücadele devrindeyiz. Daha ciddi olmalıyız. Sadece iyi niyetlere hitab ediyoruz: Kötü niyetlerin hiç bir sözü, tenkidî umurumuzda değildir. Memleketi, vaziyetini gerektirmediği bir baskı altında bulanmak zarureti de yoktur. Daha iyimser, daha gevdi, fakat daha vazife, hak ve mes'uliyet sayar bir ruh ile; ayırtıcı, bozucu ve dağıtıcı değil, birleştirici, yapıcı ve toplayıcı bir tenkid ile, zorluğu harb devam ettikçe daha artacak olan işimiz peşinde olalım.

Falih Rifki Atay

Son Posta matbaası:

Neşriyat Müdürü: M. Sam. Karayel
SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIOĞLU

RADYOLIN

ile sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

TIYATROLAR

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları

Bu akşam saat 20,30 da

Dram Kısası

NUH

Yazan: Andre Obey

Türkçesi: Mübeccel Yazar

Komedi Kısası

ASRİLEŞEN B A B A

Yazan: Spiro Melas

Türkçesi: A. Hacıopolos

Cumartesi ve Pazar günleri 15,30 da

matine

ZAYI — Ziraat Bankası Çorlu ajanından aldığım 719 numaralı tasarruf cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Çorlu Askeri hastanede aşkabası Süleyman Cidibek

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı
Antalya Vilâyet Encümeninden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: (Antalya - Manavgat yolunun 75 + 000 - 80 + 000 kilometreleri arası tamirata esaslı işi:

2 — Kesif bedeli (17,530) lira (56) kuruştur,

3 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

A) Kesif,

B) Hususi, fenni şartname,

C) Grafik,

D) Şartname,

E) Mukavelename (bu evraklar vilâyet encümeninde ve Antalya nafta müdürlüğünde görülebilir.)

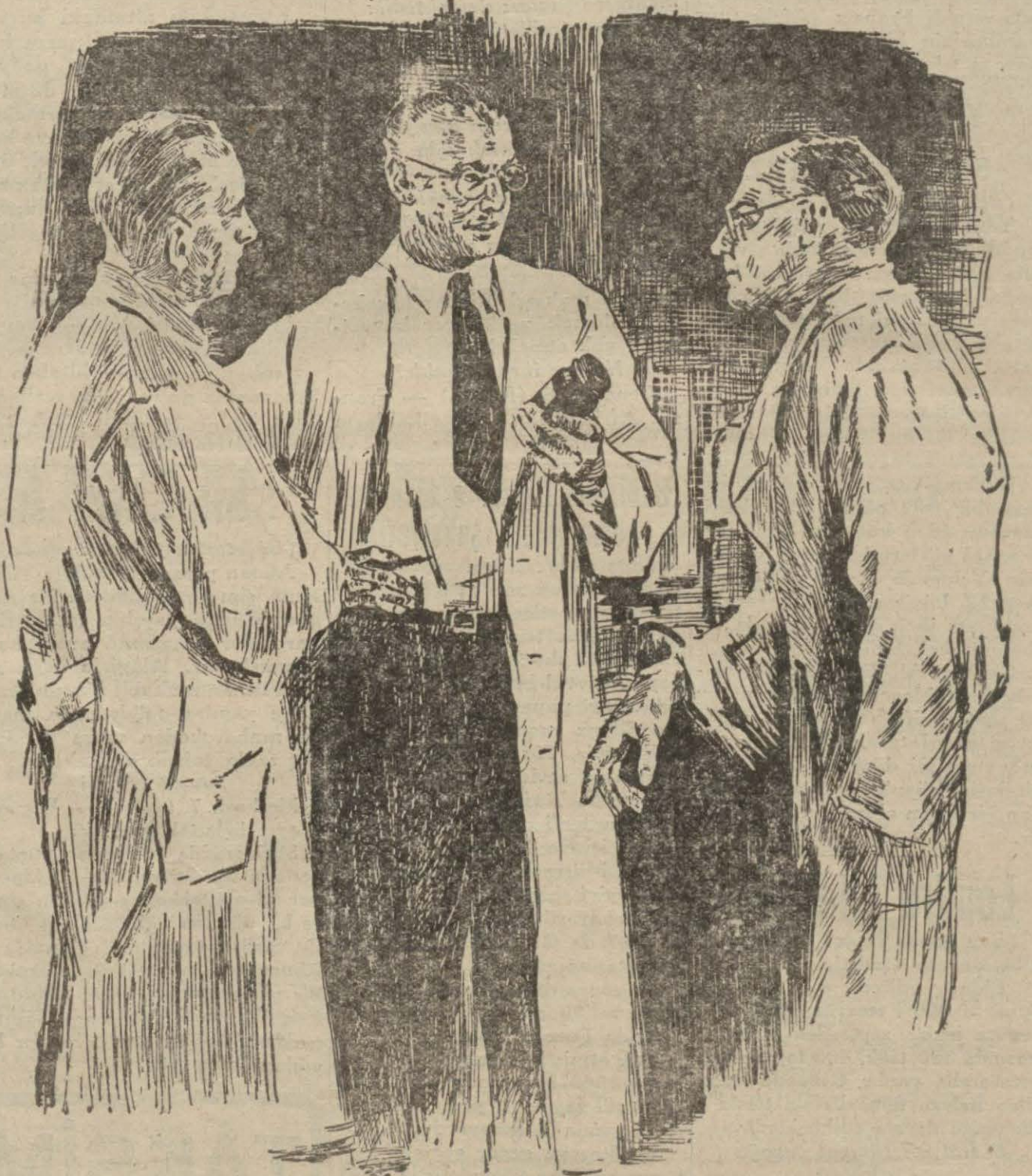
4 — Eksiltme 16/10/1942 tarihinden itibaren 10/11/1942 tarihine rastlayan Sah günü saat 15 de Antalyada vilâyet encümeninde yapılacaktır.

5 — Eksiltme kapalı zarf usulile ve vahihi fiat üzerinden yapılacaktır, 6 — Talihlerin 2490 sayılı kanunun 32 nci maddesinin tarifata dairesinde tanımlı edeceği teahhüt mektublarını muayyen günde saat 15 e kadar vilâyet makamına vermiş veya posta ile göndermiş olmaları lazımdır,

7 — Eksiltmeye girebilmek için 1314 lira 80 kuruluşluk muvakkat teminat ya'ırmaları ve bundan başka aşağıdaki vesakları ibraz etmeleri şarttır,

1) Bu işe girebilmek için nafta müdüriyeti ehliyet komisyonundan alınmış müteahhüd'lik vesikası,

2) Cari seneye aid Ticaret Odası vesikası, (891)

İlaç, müstahzarat ve kimyevi terkiplerden bahsedilen her yerde MERCK ismi hususî bir takdirle anılır.

E. Merck

KİMYA FABRİKASI - DARMSTADT - TESİSİ 1827